

Lähiö-podcast

Jakso 4: Mis sä oot duunis? Ina Mikkolan vinkit työnhakuun

Puhujat:

Sikke eli Siiriliina Kantola (SK), Niilo Helminen (NH) ja vieraana Ina Mikkola (IM)

[Joka jaksossa toistuvat alkuspiikit]

SK: Mä oon Sikke.

NH: Ja mä oon Niilo.

SK: Ja sä kuuntelet Lähiö-podcastia.

NH: Seuraavan kahdeksan jakson aikana me tullaan selvittää, onko Vantaa todella maineensa veroinen ja mitkä on kiinnostavimmat ilmiöt ja tyypit Vantaalla just nyt.

SK: Me tullaan käymään Vantaan eri lähiöissä ja juttelemaan meidän mielenkiintoisten vieraiden kanssa esimerkiksi heidän Vantaa-identiteetistä.

NH: Me tullaan juttelee katutaiteesta, siitä onks nuorilla mahdollisuus vaikuttaa ja me päästään myös kuulemaan, millaista on ollut elää ja kasvaa Vantaan Korsossa.

SK: Onks Korso todella pahan maineensa veroinen vai liplattaako Ankkalammen vesissä rakkauden virta?

[kuulutus] *Hyvät matkustajat, bästa passagerare! Tervetuloa kuuntelemaan Vantaan kaupunginmuseon Lähiö-podcastia. Seuraavana vuorossa: Mis sä oot duunis? Ina Mikkolan vinkit työnhakuun.*

[keskustelu alkaa]

SK: Must jotenkin tuntuu, et nuoriin välillä suhtaudutaan tosi vähättelevästi iän vuoks. Ja mun mielest voitais nyt yhteisymmärrykses todeta, että ikä ei ole tae ammattitaidosta kumpaankaan suuntaan.

NH: Juuri näin!

SK: Mä oon tavannu parikymppisii ihmisii, ketä on todella todella *todella* ammattitaitosii siin työs, mitä ne tekee. Ja sit taas vaik kuuskymppisii koht eläkkeelle jäävii, ketkä ei välttämättä klaaraa sitä juttuu.

NH: Puhutaan työstä ja nuorten asemasta työelämässä meidän tän jakson vieraan kanssa. Hän on siis toimittaja Ina Mikkola, joka saattaa olla sulle tuttu esimerkiksi Runkkarin käsikirja -kirjasta tai YLEn Tilipäivä-ohjelmasta, jossa siis Ina pureutuu työelämän epäkohtiin ja työaiheisiin teemoihin. Ja päästään näist äskeisistäkin teemoista Inan kanssa siis kohta puhumaan.

Lähiö-podcastin haastattelussa toimittaja/kirjailija/ohjaaja, *you name it*, Ina Mikkola. Tervetuloa!

IM: Kiitos!

NH: Miten sul Ina menee?

IM: No, ihan hyvin menee, aika monenlaista projektia käynnissä, että tavallaan aivot on aina vähän tuolla ja tuolla, ja monessa paikkaa, mutta... Mut hyvä olla tekemistä, kun pitää lähinnä olla himassa, kökkiä, niin... [naurua]

NH: Pysyy virkeenä.

IM: Niin.

NH: Ina, sä oot tosiaan kotosin Vantaalta – siksi täällä tänään – ja viettäny lapsuuttas täällä. Mitkä paikat on ollu sulle merkityksellisii paikkoja?

IM: No kyl se merkityksellisyys on tullu aika paljon tietenkin niistä paikoista, missä on eniten viettäny aikaa, luonnollisesti. Mä kävin Kuusikon ala-asteen, jolloin se Kuusikon alue. Ja sitten erityisesti se koulumatka –

NH: M’hh.

SK: Mm.

IM: Eli siitä, mä asuin tuolla Hakkilan puolella, siin on Maarinkunnas lähellä. Niin se koulumatka siks, et mä tykkäsin tosi paljon leikkiä aina jossain purossa ja... Purossa! Tai purolla [naurahtaen] miten sen ees sanoo!

NH: Joo, joo.

IM: Niin tavallaan se on yllättävän tärkeä. Ja sit mä kävin ton Tikkurilan yläasteen, niin se tietenkkin. Mut sitä kouluuhan ei enää oo, et se lakkautettiin sit sen jälkeen, kun mä lähin sieltä, ja siitä syystä tietenkkin...

NH: [naurua]

IM: ...no ei! Mutta tota [naurahdus] siin vieres oli Tikkurilan kirjasto, niin siel tuli käytyy aina välitunnilla ja koulun jälkeen. Ja siel oli myös semmonen joku mediapaja mikä lie. Mä en tiedä –

NH: M’hh.

IM: – olikse... Mä en oikeesti enää ees tiedä, et mihin se liitty. Et liittyks se kirjastoon vai johonkin muuhun toimintaan. Mut mä siel editoin videoita ja –

SK: Mm.

NH: Okei.

IM: – ja se oli eka paikka, mis mä opettelin harjottelee leikkaamista. Eli se on ollu mulle oikeesti tärkeet, et mä siel sain vähän tehdä mun elokuvia ja... Ja sitte tietenkkin siitä ihan kodin läheltä tosi tärkeä paikka oli tämmönen kallio, mikä oli siinä meidän himan vieressä. Ja sielt näkyy koko Vantaa ja koko Helsinki... Tai siis siit on tosi iso näkymä, ja esimerkiks vaikka ku uutena vuotena on raketteja ja näin, niin sieltä niitä paukuteltiin ja katseltiin, mutta –

NH: Mm.

IM: – se oli mulle tärkeä siksi, et mä menin sinne aina pohdiskelemaan. Et jos mulla oli jotenkin paha paikka elämässä tai surullista tai näin, niin mä menin sinne erityisesti silloin. Ja mä myös kiipesin sitä kallioo –

SK: Mm.

NH: Mm.

IM: – Eli mä niinku [naurahtaen] siinä vähän silleen *extreme*-urheilua harrastin.

NH: Kalliokiipeilyä niin sanotusti.

SK: [naurua]

IM: Joo, kyllä. Mutta kuten tässä vain muutaman mainitakseni. Et kyl sieltä aika monii tärkeitä paikkoja löytyy.

NH: Joo.

SK: Sä oot nyt jo pidempään asunu Helsingissä, mutta minkälainen suhde sul on Vantaaseen tällä hetkellä?

IM: No, kyl jos aattelee sellasta identiteettiä, niin kyl se must vähän falskiltä tuntus sanoo – et vaik mä koen silti olevani tosi helsinkiläinen – niin kyl mä myös olen vantaalainen. Eli ehkä pääkaupunkiseutulainen on parempi identiteetti –

NH: Mm.

IM: – se on oikeampi. Et kyl sil on ehdottomasti ollu mun identiteetille väliä, että mä oon syntynyt Vantaalla enkä Helsingissä. Ja just ollu niis tietyis kouluis ja tietyissä kuvioissa. Kyl sen myös huomasi siitä, kun meni lukioon Helsinkiin, et siinä mul tuli se vaihto. Tavallan, vaik mä vielä asuin Vantaalla, niin mä kävin jo lukioo Helsingissä. Ja aloin myös huomaa sitä, et mitä se tarkoittaa, kun on lukiossa, jossa on ympäri Suomen ihmisiä. Koska mä olin Kallion ilmaisutaidon lukiossa, joka on just semmonen vähän erikoisempi lukio, et siel nimenomaan on oikeesti ympäri Suomen ihmisiä.

Helsinkiläisiä ja kaikkialta. Siinä ihmiset ehkä myös laajemminkin pohti sitä, että mitä se tarkoittaa, että mistä on kotosin.

SK: Mm.

NH: Mm.

SK: Kyllä.

NH: No esimerkiksi toi Kallio saattaa olla semmonen sun uran kannalta aika tärkeä paikka, mut miten ne Vantaan ympäristön paikat ja asiat on vaikuttanu sun uravalintaan, jollain tavalla?

IM: No, mä en ehkä lapsena – tai sinä aikana, kun mä vielä asuin Vantaal – ni en mä silloin ihan nuorena miettiny ees, et mitä mä haluun tehdä, vaikka. Tai ei se silleen ollu niin vahvasti. Mutta sitten toisaalta esimerkiksi se, että kun mä kuitenkin, etenkin yläasteella, aloin innostuu siitä, et mä haluun tehdä elokuvia. Et mä tein niitä tosi paljon, ja... Mä tein siis lännenelokuvia ja kaikkee tällasii ihan *randomei* [naurahtaa] –

SK: [naurua]

IM: – ja tein *action*-animaatioleffaa. Niin se, että esimerkiksi siel oli kuitenkin mahdollisuus harjotella sitä leikkaamista ja kuvaamista. Ja mä sain sielt meidän koululta tällasen VHS-kameran ja näin. Niin kyl sil on tavallaan ollu merkitys. Ja sitten – tää on vähän läppä juttu, koska mä en periaattees koskaan oo haaveillu olevani kirjailija, mutta mä kuitenkin tein tällasta noitakirjaa –

SK: [naurahdus]

NH: Oho.

IM: – yläasteella. Mä en muista teinks mä sitä jo ala-asteellakin, mut mä käytin sitä Tikkurilan kirjatoa *research*-paikkana eli –

SK: [naurahdus]

NH: Okei.

IM: – lainasin sielt ihan super paljon kirjoja ja tein sellasta kuratointia siihen mun omaan noitakirjaan –

NH: M’hh.

IM: – eli mä lainasin sielt erilaisia astrologiaa tai jotain ennustamist käsittelevii kirjoja, ja sitten poimin sieltä jotain, mitä mä sitten hyödynsin siinä mun omassa noitakirjateoksessani. Joka mul edelleen löytyy –

SK: Mm.

NH: *Nice.*

IM: – Mut se kirja on jääny kyl kesken. Mutta se on hauska sinänsä, että en mä aatellu, että must mikään kirjailija koskaan tulee. Mutta kuitenkin Vantaa-aikoinani kirjaa jo väsäsin! [naurua]

NH ja SK: [naurua]

IM: Joo... Mut et kyl tottakai sitte ammatilliset intohimot alko kasvaa lukioaikana enemmän. Mut tosiaan kyl mä silloin Vantaal asuin, mut siit täytyy kyl sanoo, et ei siinä vaiheessa enää Vantaa niin merkityksellinen siinä –

SK: Mm.

IM: – se oli enemmän vaikka Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen Nuorten ääni -toimitus, jossa mä esimerkiks opettelin kaikkee toimittamiseen liittyen. Mut et kyl se pohja tietenkin sieltä Vantaalt on rakentunu, ehdottomasti.

NH: Joo.

SK: Jos sä aattelet – niinku mainitsit tos, et oot käyny Tikkurilan yläasteen ja Vantaalla koulut – niin millanen rooli koulul ja opiskelul on aikoinaan ollu sun elämäs?

IM: Mä oon ollu niin sanottu klassinen hikkeopiskelija. Eli hyvin tunnollinen. Aina ajoissa koulussa, ja jos joskus meinasin myöhästyä, niin se tuntu hirveeltä minusta ja –

SK: Mm.

IM: – niin harvoin kävi. Ja jos se oli, niin se oli kolkyt sekuntii myöhäs. [naurahtaa]

SK: [naurahdus]

IM: Nykyään viistoist minuuttia –

NH: [naurahdus]

SK: Nooh... [naurua]

IM: Mutta siis... [naurua] Ehdottomasti olin semmonen hikkeopiskelija ja aina halusin saada kympin. Se oli mun tavote. Ysi oli jo vähä *fail* ja kasi oli huono mulle, et [naurua] –

NH: [naurua]

IM: – aika kovat vaatimukset oli itelle. Ja se Kuusikon koulu oli sinänsä ihan symppis koulu, et se oli aika pieni koulu. Siel ei ollu hirveesti oppilaita eikä kauheesti luokkia, mikä mun mielest oli ihan kiva. Se oli enemmän semmonen kyläkouluhenkkinen –

SK: Mm.

IM: Ehkä oikee kyläkoulu on viel pienempi... Mutta kuitenkin, se oli must kiva ja aika turvallinen, kiva ympäristö. Ja kyllä varsinki yläasteella siel Tikkurilan koulussa tuntu, et siel oli joitain mun mielestä tosi kivoi opettajia ja aidosti kivoi opettavaisii tuntei ja ihan hyvä ympäristö. Ei mikään *major* upeaa, wow, mutta –

SK: [naurua]

NH: Mm.

IM: – mut sellanen ihan tavallinen hyvä, sanotaan näin.

SK: Mm. Mä oon ite siis Lahesta kotosin. Ja mä oon saanu nyt jotenkin Vantaasta sellasen käsityksen, et moni aattelee, et Vantaal on tosi yhteisöllinen meininki ja kokee semmost yhteenkuuluvuuden tunnetta. Koik sä silloin, et Vantaal on yhteisöllinen meininki?

IM: En mä ehkä tiää... Tai en mä ehkä tost saa kii, et mitä toi tarkoittaa. Koska sit toisaalta kuitenkin se varmaan vähän riippuu. Et ehkä niissä pienemmissä kohdissa siellä... Mutta sit toisaalta samaan aikaan mul ei oo sit jostain osasta Vantaata mitään hajua. Et tavallaan mulle enemmän toi Itä-Vantaa on tutumpi, mutta se Länsi-Vantaa... En mä oo ees käyny. Se on joku ihan eri mesta. En mä ees tiedä, mitä siel on, tyyliin [naurua] –

SK: [naurua]

IM: Vantaakin on kuitenkin niin iso paikka. Yhtä lailla ku Helsinki ja Espoo ja kaikki pääkaupunkiseudun mestat. Ja niil kaikilla alueilla on myös oma luonteensa. En mä usko, että myöskään kaikilla vantaalaisilla on mitenkään samanlainen identiteetti.

SK: Mm.

IM: Ja sit toisaalt täytyy sanoo myös se, et... Ja mun mielest siit pitää olla rehellinen myös nykyään, et kyl Vantaallakin on tosi paljon eriarvoisuutta. Et esimerkiks mun pikkuveli kävi eri... Me käytiin sama ala-aste mut eri yläasteet. Ja se mun pikkuveljen yläaste oli HC. Onneks mä en joutunu sinne. Se ei ollu hyvä koulu. Et tavallaan meil on esim. ollu aika eri kokemus yläasteista. Ja mä toivon, et ne on asioit, mitä vaik Vantaalla fiksataan oikeesti kuntoon. Koska se ei tietenkään oo oikein lapsille, että sä saat sen koulun takii tosi eri lähtökohdat elämään. Ja se oli mulle vähän shokki kuunnella mun pikkuveljen kokemuksia. Mä olin et ”mitä ihmettä, et voiks koulus olla tollanen meininki.”

Meil on viis vuot ikäeroo, ni sekin vielä vaikutti siihen, et me ei oltu samaan aikaan yläasteel. Ei voitukaan olla, koska mä olin jo lukios. Mutta siitä oon onnekas, että itellä oli kuitenkin ihan hyvä kokemus. Ja ehkä sit se, mikä tietenkin kans korostuu, että ei oo liian isot koulut. Tai vaik olis iso

koulu, niin kuhan ei oo liikaa oppilaita luokis ja näin. Toki sit, ku mä oon hikkeoppilas, niin enhän mä voi sillon tietää, että onks se ollu hyvä kokemus [naurahdus] sellasille opiskelijoille, jos opiskelu on vaikeempaa, että –

NH: Mm.

IM: – tavallaan se on sit niinku asia erikseen. Mut mulle se itselle oli ihan niinkun *fine*.

[kuiskaava ääni] *Lähiö-podcast*

NH: No hei, puhutaan sitte itse tän jakson pihvistä, elikkä työstä. Mikä on Ina sun eka työpaikka, jos mennään *way back*?

IM: Voisko se olla toi, et mä jaoin lehtiä?

SK: Joo.

NH: Mm.

IM: Ehkä se on post... Semmosii niinku mainoslehtiä, et –

NH: Mm.

IM: – ei varsinaisesti ollu töissä millään Postilla –

SK: Joo.

IM: – vaan tämmösel mainoslafka jutulla. Se on ehkä vähän kyseenalainen työ, koska se on vähän semmosta lapsityövoiman käyttöä.

NH: Mm'm

IM: Mä olin aika nuori –

NH: Mm.

IM: – mä tein sitä mun ystävän Marjan kanssa. Me oltiin siel samal ala-asteella ja yläasteella, ja me yhdessä jaettiin – lajiteltiin ne ja jaettiin. Meidän alueena oli se Maarinkunnas ja vähän vielä sielt pidemmälle. Siin oli aika paljon niit taloja. Palkka oli ihan todella paska, [naurua] se oli todella huono. Se oli niin kämy, et ei ei... Mä muistan sillon jo, et tää ei tunnu hirveen oikeudenmukaselt, mutta kuitenkin teimme sitä työtä, ja näinnikkäästi ja –

NH: Mm.

IM: – jotain pikku taskurahaa tuli. Mutta mähän olin siis tosi yrittäjähenkinen –

NH: M’hh.

IM: Eli mä tein omii bisneksii, ja niist tienas palon paremmin, ku täst jakeluduunist. Mun yks bisnes oli muun muassa joulun aikaan semmonen, että mä tein sellasii joulutonttuja, mis oli käpy ja semmonen pallero, ja sil oli hattu. Ja sit oli pieni tonttu – iso tonttu.

NH: Mm’h.

IM: Pieni tonttu oli euron ja iso tonttu kaks euroo. Ja mä myin niit siinä kotihuudeilla, just siinä Hakkila–Maarinkunnas-alueella ovelta ovelle. Ja jos semmonen söpö pikkutytskä tulee myymään joulutonttui, niin sanotaan, et ne käy kaupaks.

SK: [naurua]

NH: Vaikee kieltäytyä.

IM: Eli mun täytyy ehdottomasti sanoo, et mun ekaan työpaikkoihin lukeutuu tää mun oma yrittäjätoiminta.

SK: Toi on huikeeta.

IM: Ja tää on vaan yks tuote –

[naurua]

IM: – näit oli kausituotteita useampia; kesäsin oli huiveja ja pöytäliinan pidikkeitä, ettei pöytäliina lähde lentoon.

SK: Huikee!

NH: *Nice!* Käytännöllisiä.

SK: Jep.

IM: Kyllä! Joo joo. Mutta se lisäs tällast vähän bisneshenkeä mussa. [naurua]

SK: Huikeeta!

NH: M’hh.

SK: Hei, jos ajatellaan nuoria ja työntekoa, niin millasena sä näät nuorten aseman työelämässä nykypäivän?

IM: No, tietenkin riippuu tosi paljon, et mist alasta myös puhutaan. Ne alakohtaset erot on tosi suuria. En mä usko, et se työhön liittyvä epävarmuus on... Et ei oo ollu tilannetta välttämättä yhteiskunnissa, etteikö aina työhön liity vähän jotain epävarmuutta. Mut mä luulen, et ainakin mitä nyt ihan ihmisten mietteitä oon tutkinu, ni kyl se semmonen epävarmuus valitettavasti on läsnä monella. Ja sitte ehkä se, että kuinka paljon vaikka vaatii kouluttautumist, et sä ees ylipäänsä saat jonkun duunin. Ja kuinka varma se työ sitte on, ja mitkä mahdollisuudet siinä on edetä. Ja onko palkkataso hyvä ja *plää*. Et siihen tottakai liittyy aika paljon eri kysymyksiä.

Ja uupumus on tietenkin yks, mikä nousee tosi vahvasti. Ihmiset on tosi uupuneita, mikä tietenkin suoraan liittyy työelämään. Jos sä uuvut jo opiskellessa, niin aika nihkeetä [naurahdus] siirtyä siitä työelämään ja kokea se todennäköisesti uusiks. Et aika paljon tällasii kyl harmillisia seikkoja liittyy.

Mut sit toisaalta, onhan varmasti maailma nyt jos koskaan viel enemmän avoin – paitsi koronan aikaan [naurua] –

NH: [naurahdus]

SK: Niin, jep!

IM: Mut jos unohdetaan... Miinustetaan korona –

SK: Mm.

NH: Mm.

IM: – niin sinänsä avoin myös sille, että se ei tarkoita, et tarvii työskennellä vaan Suomessa tai vaan suomalaisille tahoille. Tai vaik sä Suomest käsin työskentelisit, niin se työ voi olla globaalii –

SK: Mm.

IM: Se on tietenkin yks asia, mikä tämän uudemman sukupolven erottaa aiemmista ihan selkeesti.

NH: Mm. Me ollaan Siken kaa työskennelty työyhteisöissä, mis keski-ikä on saattanu olla meitä vähän korkeempi. Ja ehkä välillä on saattanu olla nuoriin jollain tavalla eri tavalla suhtautumista ilmassa semmosessa yleisessä keskustelussa siel työpaikoilla. Miten tämmöseen vähättelyyn tai eriarvoiseen kohteluun pitäis suhtautua?

IM: Sen helposti ehkä huomaa sellasis tilanteissa, että jos joku nuorempi työntekijä ehdottaa jotain uutta tai jotain *nää nää*, ni se vastaus saattaa olla et [on matkivinaan] ”*no tääl on nyt kuitenkin tätä tehty jo jonkun aikaa, niin eiköhän me tiedetä, miten tää tehään*” tai jotenkin että ”*kun tätä kokemuksen kautta kattoo*” että –

SK: Mm, joo jep.

IM: – saatetaan tätä korostaa näin, niin... Siinähan on aina vähän hierarkinen *fiilis*, ja hierarkia ei ole tavoiteltavaa, koska hierarkia on sitä, että nähdään, et joku on ylempänä, ku toinen. Sehän on

sillon aika hankala, jos se asenne on tosi syvässä. Mutta sit kyl mun mielest yks ja tärkein asia on se, et jos nuori työntekijä – ja mun mielestä nuoren työntekijän käsite on aika laaja –

SK: Mm.

IM: – se ei tarkota sitä, että sä olet 18, vaan se tarkoittaa valitettavasti viel sitä, et sä oot vaik 35 –

NH: – jossain paikoissa. Ja mä oon 30, niin mä oon silti ollu lähes aina se nuorimmast päästä monis mestois myös.

NH: Mm.

IM: Se eka tärkeä asia on se, ettei koskaan alistu sille. Et ei suostu alistumaan sellaselle kohtelulle. Se on sit eri asia, miten sen näyttää, ettei alistu sille kohtelulle. Mut kyl mun mielest se, että näyttää rohkeasti oman paikkansa, on tosi tärkeitä. Et kyl mä esimerkiksi aika usein – jos on sit tullu rivien välist jotain sellasta – niin kyl mä aina sanon, et ”hei, on mulki kokemusta, et tää ei oo mikään ikäasia. Ja mul on näkemystä.”

NH: Mm.

IM: Vaikka sitä kokemusta ei faktuaalisesti vaik vuosissa olis, niin sul on näkemystä ja sä osaat sen perustella, niin se on ihan yhtä validia. Ja tavallaan se, että kaikki – mun mielestä tää ei liity vain ikään vaan ihan kaikkeen, niinku sukupuoleen, taustaan, etnisyyteen, ihan mihin tahansa – niin se, että työyhteisössä on monipuolisesti erilaisii ihmisii, niin se on aina sen työyhteisön etu. Sen kautta jokainen voi onneksi hyväl taval perustella sitä paikkaansa. Ja sen voi sanoo ääneen niis tilanteis, jos tuntuu että joku vähättelee.

NH: Mm.

IM: Koska se on ihan selvää, et sellaset työpaikat, mis on vaan ihan samast puust ja taustoist veistettyi ihmisii, niin kaikki ideat ja työn tulos on hyvin ykspuolista.

NH: Mm.

IM: Ja sit ehkä se, että... Kyl mä uskon tosi paljon siihen, et jos on semmonen asenne, et ei halua luoda konflikteja vaan haluaa ratkaista asioita, niin kyl mun mielest sil pääsee jo aika pitkälle. Se on semmonen *twisti*, minkä sä aivoissa väännät tiettyyn suuntaan. Joka on mun mielest myös semmonen aika hyvä siinä vaiheessa, jos eka tuntuu vaik vihaselta iteltä. Et ärsyttävää, et mua kohdellaan oikeesti tosi vääri. Niin sun eka tunnehan on sillon viha. Ja siin on helppo reagoida takas tosi aggressiivisesti. Mut sit ku muistaa Michelle Obaman sanat, että ”*when they go low, we go high*” eli suomeksi se, että ei alennuta samalle tasolle. Mun mielest se pätee ihan hyin työpaikoilla ja työelämässäki.

[Äänigallup] *Lähiö-podcastin äänigalluposiossa sukelletaan vantaalaisten äänten maailmaan. Kuulet siis äänen, joka liittyy jollain tapaa Vantaan lähiöihin ja tehtävänä on arvata, mistä ääni on peräisin. Myös jaksojen vieraat pääsevät osallistumaan tähän aivonystyröitä kutkuttavaan kisaan. Tässä tämän jakson ääni: [piippaus]*

NH: Sä oot Ina tehnyt Tilipäivä-nimistä ohjelmaa, joka tarttuu työelämän tabuihin ja aiheisiin, mistä ei ehkä vielä tarpeeks puhuta. Mitkä on semmosii aiheita, mitä työelämässä ei olla viel saavutettu keskustelussa?

IM: Mun mielestä suuri taso on ylipäättään se, et oli työpaikal minkä tahansa lainen ongelma tai haaste, niin tuntuu, et ihmisten on tosi vaikea tuoda just ne ongelmakohdat esiin. Ja se on siis tietenkin tosi ymmärrettävää, koska aina kaikil on se pelko persiissä että ”*jos minä nyt tuon asian esiin niin olenko vaikea ihminen ja saanko potkut*” pahimmas tapaukses. Mut se on mun mielest lopulta se suurin tabu, et meil on sellanen kulttuuri, et ihmisii pelottaa ottaa ongelmat esiin. Ja sillonhan se ongelma voi olla periaatteessa mikä vaan. Mut toi on se yleisongelma. Ja tän mä huomaan monista viesteistä, mitä mulle tulee. Kun ihmiset avautuu huonoista työoloista, tai toisaalta vaikka siitä, et on sellaset työolot mitkä uuvuttaa ihmiset, niin siitä ei tavallaan uskalleta sanoa. Saatetaan uskaltaa sanoo, et on uupunut, mutta se, että voisko tälle tehdä kenteis jotain, se on jo vaikeempi –

NH: Mm.

IM: – asia. Mut sitte meil on tottakai ihan laajoi yhteiskunnallisia asioita. Vaik joku seksuaalinen häirintä, mikä on myös ihan yhtä lailla työpaikoilla – ja etenkin vaik palveluammateissa – ihan jotenkin karul tasolla. Ja sil tasolla, et joku kansainvälinen *Me too* -liike ei ole valitettavasti positiivisesti vaikuttanut Suomessa palvelualoilla siihen, että tätä häirintää ei olis. Ja ei oo tehty tarpeeks toimenpiteitä sille. Tää on asia, mistä pitää puhua niin kauan, että se muuttuu.

Ja mun mielest tosi hieno esimerkki vaikka Tilipäivä-tv-ohjelman kautta oli se, että kun portsari Endia kertoi häneen työnsä puolesta kohdistuvasta häirinnästä. Niin miten hän sai ihmisiltä, jotka on häirinny häntä, anteeksipyyntöjä. Se et he oikeesti tajus, että he on nyt käyttäytyny väärin, on must hienoa. Sit se, että hänen työpaikat – hän on useis eri baareissa – otti sen asian vakavasti ja päätti luoda häirintävapaan asenteen, mut myös toimenpiteet, ettei näin tapahdu.

Mun mielest toi esimerkki on äärimmäisen kannustava siinä, että kun edes joku puhuu, niin yleensä sitten muutkin alkaa puhumaan. Ihmiset pystyy tajuamaan myös, jos se on ihmiskohtaista – jotkut on käyttäytyny väärin – niin he pystyy tietää sen, ja sitten me voidaan tehdä toimenpiteitä, että näin ei enää jatkossa tapahdu. Ja sen takia juuri kaikesta on tärkeetä puhua, koska yksinkertaisesti mikään ei muutu, jos mistään ei puhuta. Näit kyllä piisaa tosi moneen junaan, näitä haasteita. Mutta kyl mä sanoisin, et se ehdottomasti suurin kipupiste on se, et oli se ongelma mikä tahansa, niin se, ettei siitä uskalla jostain syystä puhua.

[kuiskaava ääni] *Lähiö-podcast*

NH: Mitkä ois sun kolme vinkkiä työnhakuun nuorille ihmisille?

IM: No ehdottomasti todella suuri oma-aloitteisuus siinä, että ei jää vaan ajattelee sitä et ”hei tuol on nyt paikka avoinna, laitanpa hakemuksen”, vaan myös se, että soita perään, soita sinne mestaan. Älä tyydy vaan niihin paikkoihin, mitä on haussa: Sä voit ottaa yhteyttä johonkin paikkaan ja kysyä, että ”oisko teillä kuitenkin tarvetta, ja minä olisin hyvä ja haluan tulla.” Eli todella suuri oma-aloitteisuus on mun mielestä se ehdottomasti ensimmäinen asia, millä voi päästä todella pitkälle. Ihan klassinen että [on matkivinaan] ”*ei sinua kukaan tule siellä kotoa hakemaan!*” [naurua]

NH: Mm’h.

IM: Että oma-aloitteisesti. Ja sitten se, että tietenkin nuorena kannattaa myös kokeilla asioita. Voi olla joku ajatus siitä, että mihin haluaa – ja se on tosi hyvä. Mut sit kannattaa kuitenkin olla vielä avoin monille eri vaihtoehdoille. Koska sit voi ollakin niin, että kun sä kokeilet jotain, mistä sä et ajatellu tykkääväs. Niin sit se saattaakin itse asiassa olla se, mistä sä tykkäät enemmän, kun mitä sä alun perin kelasit. Eli ehdottomasti myös avoimesti hakea useita erilaisia paikkoja. Ja myös ihan siis, että hakijoit on niin paljon. Jos haluaa pelata varman päälle ja saada edes jotakin, niin sitten on hyvä hakea moneen paikkaan. Toki mä en haluu kannustaa ketään tekeen työtä, mitä sä vihaat, koska sit siit voi jäädä myös tosi huono kokemus työelämästä ylipäätään.

NH: Mm.

IM: Mutta se on eri asia, kun tää avoimesti suhtautuminen. Ja siinä itse työn hakemises muutenkin se, että aina miettii, että mitä erityislaatuista sinussa on annettavana juuri sille yritykselle/lafkalle/taholle/järjestölle, *what ever*, mihin sä oot hakemassa. Et kaikki voi sanoa sellasia aika latteitakin asioita, että ”olen ahkera ja oma-aloitteinen ja tulen toimeen ihmisten kanssa”. Mut sit ku sul on sata hakemusta jois kaikis lukee noin, niin sä et pysty erottaa sieltä niit ihmisii. Ja valitettavasti moni heivaakin puolet hakemuksista vaan roskeen suoraan eikä ees lue niitä. Joten ehdottomasti kandee miettii, että miten sä saat aidosti sun persoonan esiin.

Ja sen takia mä suosittelen kirjottaa tosi konkreetian kautta asioita. Et miten se näkyy, et sä olet oma-aloitteinen: kerro esimerkki siitä. Miten se näkyy et sä oot hyvä ihmisten kanssa: kerro esimerkki siitä. Sillon siitä sun persoonasta ja kyvyistä saa paljon paremmin otteen. Eli kirjoita konkreettinen työhakemus ja kerro haastattelussa konkreettisten esimerkkien kautta. Kun mä ite kirjoitin työhakemuksen *about* parikymppisenä tällaseen Hullu juttu -nimiseen asiaohjelmaan – mikä oli mun unelmatyöpaikka – niin mä nimenomaan tein näin, et mä kirjoitin tosi konkreettisten esimerkkien kautta. Ja se sano se tyyppi – hän otti siis viis hakijaa haastatteluun ja sano – että just tää erotti sen mun työhakemuksen tosi monista, et ”tästä sai heti otteen siitä mitä sä oot tehny ja miten sä asiat teet, ja siis sä pääsit tänne haastatteluun”. Jolloin mä ehdottomasti suosittelen ihan tämän kokemuksenkin kautta tota. Mut se on ihan myös loogista –

NH: Mm.

IM: – ajatella näin.

NH: Joo.

SK: Tosi arvokkait ja hyvii pointte. Moni ottaa varmasti vinkistä vaarin niin sanotusti. Hei meil on tähän loppuun tällanen leikkimielinen Lähiö-podin äänivisa. Elikkä homma menne sillä tavalla, et me soitetaan sulle kohta tuolt pieni ääniklippi, joka liittyy jollain tavalla Vantaaseen ja Vantaan lähiöihin. Se on jostain päin sieltä ponnistava ääni, ja sun täytyy siis arvata, että mistä ääni on peräisin.

IM: M’hh, tämä on hyvin jännittävää! [naurua]

[piippaus]

NH: Siinä oli ääni. [naurahdus]

SK: [naurua]

[kaikki nauravat]

IM: Okei...

SK: Lyhyt ja ytimekäs!

IM: Okeiiii... siis apua. Toi voi olla niin monta asiaa.

SK: Niin, sepä!

IM: Tulee mieleen sairaalat. Tulee mieleen matkakortin lukija. Tulee mieleen kaupat tai jotain... Toisaalt taas se kirjasto tulee mieleen. Kirjaston lainausjuttu. Mä vastaan kirjasto.

NH: Sehän oli täysin oikea vastaus!

SK: Se oli aivan oikein! [naurua] Jee!

IM: Jesss!

SK: Voittaja on siis löytynyt!

NH: Voit täältä nyt sitten voittajana poistua studiosta!

IM: Wohoo!

SK: [naurua]

IM: Mut hei, tärkeä kysymys: oliko se Tikkurilan kirjasto? Vai joku muu kirjasto?!

NH: Se oli Hakunilan kirjasto.

IM: No niin, aivan!

SK: [naurua]

IM: Niis on varmaan tosi paljon eroa niis piippausäänissä.

SK: Älä! Jep, kyllä! Hei kiitos tuhannesti haastattelusta Ina Mikkola!

IM: Kiitos!

[musiikkia]

SK: Sä kuuntelit Lähiö-podcastia.

NH: Käy ottaa haltuun Vantaan kaupunginmuseo Instagramista, niin pysyt perillä tulevista jaksoista.

SK ja NH yhdessä: Moikkaaaa! [naurua]

[musiikkia]